

33 – Een lijst met uitdrukkingen voor alledaagse communicatie

Doelstelling: Helpen bij de keuze van uitdrukkingen gelinkt aan scenario's waarop je je zal toespitsen in je taalcoachingactiviteiten met vluchtelingen.

Inleiding

De meeste items in deze lijst zijn 'geijkte' of 'vaste' zinnestelsels die geschikt zijn voor mensen met een basiskennis van de taal. Sommige van deze standaardzinnen vind je ook terug in uitdrukkingenlijsten van veel reisgidsen. In tegenstelling tot die lijsten zijn de zinnen en uitdrukkingen in deze tool en op de overeenkomstige lijst in andere talen gebaseerd op de 'Reference Level Descriptions' die worden gebruikt in taalonderwijs. Deze niveaubeschrijvingen zijn afgeleid van de 'gemeenschappelijke niveaubeschrijvingen', die vermeld zijn in het [Common European Framework of Reference for Languages](#) (Europees Referentiekader voor Talen - hoofdstuk 3) en gebaseerd zijn op onderzoek naar het leren van taal. Meer informatie over niveaubeschrijvingen in verschillende talen vind je op de website Taalbeleid van de Raad van Europa (www.coe.int/lang →RLD).

Net als andere taalverwervers hebben vluchtelingen vaak specifieke noden op het vlak van communicatie in een andere taal. Daarmee is rekening gehouden bij de selectie van de uitdrukkingen. Als je met de scenario's werkt, kun je deze lijst gebruiken voor uitdrukkingen in verband met activiteiten in het kader van de scenario's die je gekozen hebt.

De lijsten zijn opgedeeld in rubrieken en in drie parallelle kolommen. Elke rubriek bevat uitdrukkingen binnen een bepaald onderwerp, bv. 'emoties en gevoelens uitdrukken'. Eerst is er een korte voorstelling van de rubriek. Dan volgen de drie kolommen met links de gewenste communicatieve vaardigheden, in het midden de taalaspecten (geijkte zinnen, woordenschat, grammatica) die passen voor elke functie op de basisniveaus, en rechts voorbeelden van uitdrukkingen verwerkt in vragen, antwoorden en andere uitspraken.

Er zijn parallelle lijsten met uitdrukkingen in verschillende talen. Via de referentienummers, die voor elke lijst dezelfde zijn, kun je de equivalenten vinden van de uitdrukkingen in deze talen.

Nederlandse conversatie voor beginners

1. Zelfexpressie

Het is zeer belangrijk dat vluchtelingen over zichzelf kunnen praten om aan hun eigen identiteit te bouwen in een andere taal.

1.1 Jezelf voorstellen

Vluchtelingen moeten hun naam kunnen opgeven en zich bewust zijn van mogelijke reacties of van het feit dat hun naam verkeerd wordt uitgesproken.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
1.1.1	Zeggen we je bent Jezelf voorstellen <i>Houd rekening met de opbouw van namen (we gebruiken hier de volgorde van Belgische namen)</i>	<i>Ik ben</i> voornaam. Voornaam, familienaam. <i>Mijn naam is</i> voornaam, familienaam. <i>Ik ben</i> voornaam, familienaam.	<i>Ik ben Iklas.</i> <i>Hallo, Hector Vion.</i> <i>Mijn naam is Bond, James Bond.</i> <i>Ik ben Samir Milled.</i> <i>Hallo, ik ben je buur.</i>
1.1.2	Spelling, uitspraak <i>(je kunt eventueel beginnen met de uitspraak van de letters van de voor- en familienaam)</i>	Spellen <i>... wordt gespeld ...</i>	<i>Mir Samii: M, I, R - en dan S,A,M,I,I</i> <i>Wassim: W, A, dubbele S, I, M</i>
1.1.3	De uitspraak van een naam verbeteren <i>(wanneer de naam verkeerd wordt uitgesproken)</i>	<i>..., nee, ...</i> <i>..., sorry, ...</i>	<i>Nee, het is niet Wazim, maar Wassim.</i> <i>Sorry, het is Moussa, niet Moussad.</i>

1.2 Over jezelf spreken

De vluchtelingen moeten kunnen zeggen wie ze zijn, wat ze deden voor ze hun thuisland hebben verlaten; ze moeten in staat zijn om hun verhaal te doen op een eenvoudige manier.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
1.2.1	Beschrijven <i>Vereist voornamelijk woordenschat</i>	Zin met een werkwoord. Het werkwoord <i>zijn</i> + [adjectief].	<i>We komen uit Ethiopië.</i> <i>Ik ben moe. De kinderen zijn oké.</i>
1.2.2	Een verhaal vertellen <i>Vereist voornamelijk woordenschat</i> <i>Op basisniveau zijn constructies met infinitieven aanvaardbaar, bv. 'ik gaan via Griekenland'</i>	[Werkwoorden (verleden tijd)] + <i>en, en dan, daarna.</i>	<i>Ik heb erover nagedacht en heb dan besloten om te vertrekken.</i> <i>Ik heb overal gezocht en mijn gsm gevonden.</i>

1.3 Emoties en gevoelens uitdrukken

Door de moeilijkheden die ze doormaken, zijn de persoonlijke gevoelens van vluchtelingen die vertellen over zichzelf, hun dierbaren, hun land enz. veel voorspelbaarder dan in andere omstandigheden.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
1.3.1	Vreugde, plezier uitdrukken	<i>Dat is prachtig/fantastisch! Geweldig!</i>	<i>Je hebt een visum! Dat is fantastisch!</i>
1.3.2	Verdriet uitdrukken	<i>Ik ben verdrietig/ongelukkig. Het ziet er slecht/niet goed uit voor mij.</i>	<i>Het ziet er momenteel slecht uit voor mij!</i>
1.3.3	Hoop uitdrukken	<i>Ik hoop (dat) ...</i>	<i>Ik hoop dat alles oké is met jou.</i>
1.3.4	Ontgoocheling uitdrukken	<i>Dat is jammer!</i>	<i>Ik kan morgen niet komen. Dat is jammer!</i>
1.3.5	Angst, vrees uitdrukken	<i>Ik ben bang. Ik maak me zorgen over + [substantief].</i>	<i>Ik maak me zorgen over mijn ouders.</i>
1.3.6	Opluchting uitdrukken	<i>Oef! Ik voel me beter!</i>	<i>Dat is gelukt. Ik voel me beter nu!</i>
1.3.7	Fysieke pijn uitdrukken	<i>Auw! Mijn [lichaamsdeel] doet pijn.</i>	<i>Mijn voeten doen pijn.</i>
1.3.8	Aan iemand laten merken dat je iets leuk vindt	<i>Ah! Oh! Geweldig! Super! Fantastisch! Fijn! Ik vind + [substantief/werkwoord] leuk. Wat een fantastisch(e) + [substantief]!</i>	<i>Ik vind wandelen leuk. Wat een fantastische dag!</i>
1.3.9	Uitdrukken dat je iets of iemand niet leuk vindt	<i>Ik haat + [substantief/werkwoord]. Ik houd niet van + [substantief]. Dat is niet + [adjectief].</i>	<i>Ik haat zondagen. Ik houd niet van sla. Dat is niet leuk/tof! Die taart is niet heel lekker.</i>
1.3.10	Tevredenheid uitdrukken Ontevredenheid uitdrukken, klagen	<i>Perfect! Fantastisch! Ik ben zo blij! Ik houd niet van + [substantief].</i>	<i>Je hebt je rijbewijs behaald! Dat is fantastisch! Ik houd niet van je mentaliteit.</i>
1.3.11	Verbazing uitdrukken	<i>Ah? Oh! Wat? Echt waar? Nee!</i>	<i>Nee! Dat geloof ik niet!</i>
1.3.12	Een gebrek aan verrassing uitdrukken	<i>(Ja) Ik weet het.</i>	<i>- Er is iets fout gelopen - Ja, ik weet het!</i>

1.3.13	Dankbaarheid uitdrukken	<i>(Hartelijk) Bedankt voor + [substantief]. Het is leuk dat je + [werkwoord].</i>	<i>Bedankt voor de uitnodiging. Het is leuk dat je me opbelt.</i>
--------	-------------------------	--	---

1.4 Emoties delen

Vluchtelingen hebben nood aan taalvaardigheid om emoties te delen bij hun dagelijkse sociale interactie. Daarnaast moeten ze ook over zichzelf kunnen vertellen en converseren met andere vluchtelingen/migranten.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
1.4.1	Vragen stellen over gevoelens	<i>Alles oké met jou? Wat scheelt er? Wat is er?</i>	<i>Wat scheelt er? Ben je ziek?</i>
1.4.2	Vragen stellen over tevreden- of ontevredenheid	<i>Wat is het probleem? Is alles oké?</i>	<i>Je ziet er bleek uit. Is alles oké?</i>
1.4.3	Troosten, aanmoedigen, opbeuren	<i>Alles komt in orde!</i>	<i>Maak je geen zorgen, vriend, alles komt in orde.</i>
1.4.4	Medelijden tonen	<i>Ik begrijp het. Arme stakker!</i>	<i>Ik begrijp het, dat is afschuwelijk! Arme stakker!</i>
1.4.5	Geruststellen	<i>Dat is niets. Je hoeft je daarover geen zorgen te maken.</i>	<i>Maak je geen zorgen; dat is niet belangrijk.</i>

2. Sociale interactie

Goede sociale interactie vereist een inzicht in verschillende vormen van beleefdheidsformules. Houd er rekening mee dat deze vormen kunnen verschillen van land tot land.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
2.1	Bedanken Reageren op een bedanking	<i>Bedankt! Hartelijk dank. Graag gedaan! Zonder dank!</i>	
2.2	Zich verontschuldigen	<i>Sorry. Excuseer me. Sorry!</i>	<i>Sorry!</i>
2.3	Iemands aandacht trekken	<i>Hallo! Excuseer! Alsjeblieft meneer/mevrouw/jongedame</i>	<i>Excuseer! Is het nog ver naar het postkantoor? Excuseer! Waar is de check-out, alsjeblieft? Excuseer, waar is de uitgang?</i>

2.4	Groeten	<p><i>Hallo!</i> <i>Goedemorgen/goedemiddag/</i> <i>goedeavond/ meneer/mevrouw +</i> <i>[naam].</i> <i>Dag papa/mama/liefje/</i> <i>voornaam ...</i> <i>Hallo!</i> <i>Hoe gaat het met je?</i></p>	
2.5	Reageren op begroetingen	<p><i>Goedemorgen/goedemiddag!</i> <i>Hallo!</i> <i>Met mij gaat het goed, en met</i> <i>jou?</i> <i>Goedemorgen/goedemiddag/</i> <i>goedenavond/ meneer/mevrouw</i> <i>+ [naam].</i> <i>Prima, dankjewel, en met jou?</i></p>	
2.6	Afscheid nemen	<p><i>Tot ziens!</i> <i>Tot binnenkort!</i> <i>Tot later ...</i> <i>Daag!</i></p>	<p><i>Tot morgen! Tot dinsdag! Tot later!</i></p>
2.7	Iemand voorstellen	<p>Voornaam Voornaam, familienaam <i>Dit is ...</i></p>	<p>[handgebaar] <i>Adriaan</i> en [handgebaar] <i>Lucy.</i> <i>Dit is de heer Willems, André Willems.</i> <i>Dit is mijn dochter, Nar.</i></p>
2.8	Iemand verwelkomen	<p><i>Welkom!</i> <i>Kom binnen!</i> <i>Fijn je te zien.</i></p>	<p><i>Kom binnen alsjeblieft!</i></p>
2.9	Feliciteren	<p><i>Goed zo!</i> <i>Schitterend!</i> <i>Gefeliciteerd!</i></p>	
2.10	Iemand iets toewensen	<p><i>Fijn(e) + [substantief]!</i> <i>Geniet van je + [substantief].</i> <i>Gelukkig(e) + [substantief].</i></p>	<p><i>Een fijne dag/avond!</i> <i>Fijn weekend!</i> <i>Veel succes!</i> <i>Geniet van je vakantie!</i> <i>Goede reis!</i> <i>Eet smakelijk!</i> <i>Gelukkige verjaardag!</i> <i>Gefeliciteerd met je jubileum!</i></p>

3. Gesprekken aanknopen

Beginners hebben hulp nodig bij conversaties. Ze kunnen proberen met de talen die ze kennen. Maar ze kunnen ook hun gesprekspartner om hulp of toelichting vragen.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
3.1	Een woord dat je niet kent vervangen door een andere, meer algemene term	<i>Ding.</i>	<i>Je weet wel, dat ding om flessen te openen.</i>
3.2	Vragen hoe je iets zegt in het Nederlands	<i>Wat is het Nederlandse woord voor ...? Hoe zeg je ... in het Nederlands? Wat betekent ...? Hoe noem je [dat]?</i>	<i>Wat betekent 'ingrediënt'? Hoe noem je dat in het Nederlands?</i>
3.3	Nagaan of iemand het heeft begrepen	<i>Begrijp je? Kun je volgen?</i>	
3.4	Een woord of uitdrukking toelichten	<i>... betekent ... Een [substantief] is/betekent, dient om [werkwoordzin]. ... betekent ...</i>	<i>'Kabir' betekent 'geweldig' in het Arabisch. Een dromedaris is een kameel met één bult. Een vaccinatie dient om geen virus op te lopen. Gelato betekent ijsje.</i>
3.5	Aangeven dat je iets niet (goed) begrijpt	<i>Wat? Excuseer? Dat begrijp ik niet.</i>	<i>Ik begrijp het woord 'gelato' niet.</i>
3.6	Iemand vragen om iets te herhalen	<i>Kun je dat nog eens zeggen? Zou je dat kunnen ...</i>	<i>Zou je dat kunnen herhalen?</i>
3.7	Iemand vragen om trager te spreken	<i>Kun je wat trager spreken alsjeblieft?</i>	
3.8	Uitleg vragen	<i>Wat is een + [substantief]?</i>	<i>Wat is een 'mechoui'?</i>

4. Informatie of uitleg vragen

Vluchtelingen worden in hun nieuwe leven geconfronteerd met talloze nieuwe zaken waarover ze uitleg willen vragen.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
4.1	Omschrijven	<i>Dit/dat. Dit is [substantief]. Deze (daar).</i>	<i>Ik wil er zo een! Dit is een foto van mijn dochter. Je moet deze straat nemen, daar.</i>
4.2	Informatie inwinnen	<i>Wat ...? Wie ...? Wanneer ...? Waar ...? Hoe ...? Hoeveel ...? Waarom ...? Oké? Juist?</i>	<i>Wat zeg je? Wie is dat? - Dat is mijn dochter. Wanneer vertrek je? Waar is de post? Hoe kom ik daar? Hoeveel is het? De klas is hier, juist?</i>

4.3	Een vraag om informatie beantwoorden	... door informatie te geven (plaats, uur, hoeveelheid) ... door iets te omschrijven: <i>Dit/Het is ...</i> ... met een vraag ... door aan te geven dat je iets niet weet: <i>Dat weet ik niet.</i>	- <i>Wanneer kom je aan? - Morgen, maandag.</i> - <i>Hallo, ik ben het.</i> - <i>Lust je asperges? Wat zijn asperges?</i> - <i>Waar is de bushalte? - Dat weet ik niet.</i>
4.4	Bevestigen, ontkennen en verbeteren	- <i>Ja.</i> - <i>Nee.</i>	- <i>Houd je daarvan? - Ja, heel veel!</i> - <i>Zullen we een tv kopen? - Nee, dat is niet nodig.</i> - <i>Oh nee, dat is een vergissing!</i>

5. Een mening uitdrukken

In sociale interactie moet je vaak een mening kunnen uitdrukken. Dat kan op een eenvoudige manier, zelfs voor beginners.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
5.1	Een mening uitdrukken	<i>Ik denk (dat) ...</i>	<i>Ik denk dat Fadhila het koud heeft.</i>
5.2	Akkoord gaan Min of meer akkoord gaan	<i>Ja.</i> <i>(Ja). Je hebt gelijk.</i> <i>Misschien.</i> <i>Als jij het zegt.</i>	- <i>(Antwerpen is een grote stad) – Ja, dat klopt.</i> - <i>(Het is koud vanmorgen)-Ja, (je hebt gelijk), heel warm is het niet.</i> - <i>(We moet nog eens terug naar deze winkel). Misschien.</i> - <i>(Wat een geweldige match!) - Als jij het zegt ...</i>
5.3	Het oneens zijn Het oneens zijn op een beleefde manier	<i>Nee.</i> <i>Ik ben het niet met je eens/ Ik denk het niet!</i> <i>Geloof je dat echt?</i> <i>Ben je zeker?</i>	- <i>We zijn te laat - Nee, we zijn niet te laat!</i> - <i>Wat een prachtige film! - Ik ben het niet met je eens. / Ik denk het niet!</i> - <i>Hij heeft gelijk! - Geloof je dat echt?</i>
5.4	Instemmen iets afkeuren	<i>Ik ben ervoor om + [werkwoordzin].</i> <i>Ik ga akkoord.</i> <i>Ik ben tegen + [substantief].</i>	<i>Ik ben ervoor om een oplossing te vinden.</i> <i>Ik ben tegen dat voorstel.</i>
5.5	Protesteren	<i>Nee toch!</i>	<i>Nee toch! Nog een vragenlijst!</i>
5.6	Aangeven dat je van iets op de hoogte bent Aangeven dat je van iets niet op de hoogte bent.	<i>Ik weet dat ...</i> <i>Dat weet ik niet.</i>	<i>Ik weet dat er nog een lange weg te gaan is.</i> - <i>Is het gesloten op zondag? - Dat weet ik niet.</i>
5.7	Iets in herinnering brengen Aangeven dat iemand iets vergeten is Iemand aan iets herinneren	<i>Ik herinner me ...</i> <i>Ik ben dat vergeten.</i> <i>Dat weet ik niet meer.</i> <i>Weet je nog?</i>	<i>Tuurlijk! Nu herinner ik het me; het is nummer 34!</i> <i>Ik ben zijn naam vergeten.</i> <i>Welke bus gaat naar het station? - Ik weet het niet meer.</i> <i>We zien elkaar morgen, weet je nog?</i>

5.8	Zekerheid uitdrukken Een mogelijkheid uitdrukken	<i>Ik ben er (absoluut) zeker van dat ...</i> <i>Misschien.</i> <i>Mogelijk.</i>	<i>Ik ben zeker dat dit het juiste telefoonnummer is.</i> <i>Misschien heb je gelijk.</i> <i>Je zou gelijk kunnen hebben / mogelijk heb je gelijk.</i>
5.9	Iemands vermogen om iets te doen uitdrukken	<i>Ik kan + [werkwoordzin].</i> <i>Ik weet hoe te + [werkwoord].</i>	<i>Ik kan een marathon lopen.</i> <i>Ik weet hoe te zwemmen.</i>
5.10	De wens uitdrukken om iets te doen of iets te hebben	<i>Ik zou graag + [substantief of infinitiefvorm van een werkwoord].</i>	<i>Ik zou graag een kopje koffie hebben, alsjeblieft.</i> <i>Ik zou graag Nederlands leren.</i>
5.11	De intentie om iets te doen uitdrukken	<i>Ik denk eraan om te + [infinitief].</i>	<i>Ik denk eraan om binnenkort te verhuizen.</i>
5.12	Een verplichting of verbod uitdrukken	<i>Ik moet + [werkwoordzin].</i> <i>Jij moet + [werkwoordzin].</i> <i>Verboden te + [infinitief].</i>	<i>Ik moet thuis zijn voor middernacht.</i> <i>Je moet nu gaan slapen.</i> <i>Verboden te roken in dit gebouw.</i>

6. Iets gedaan krijgen

Taal is een vorm van interactie met andere mensen, op eender welk ogenblik van het dagelijkse leven op het werk, thuis enz.

	UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN	
6.1	Iemand vragen om iets te doen ... door iets te suggereren ... hulp vragen iets bestellen (in een café of restaurant) iets beleefd vragen (bv. om iets te kopen)	Bevelzin <i>Je moet + [werkwoordzin].</i> <i>... nietwaar?</i> <i>Kun je/zou je kunnen + [werkwoordzin], alsjeblieft?</i> [Substantief], <i>alsjeblieft.</i> <i>Ik neem + [substantief].</i> <i>Ik wil graag + [substantief].</i>	<i>Ga zitten.</i> <i>Druk op de rode knop.</i> <i>Je moet links afslaan aan de verkeerslichten.</i> <i>Het is hier koud, nietwaar? (Betekenis: 'sluit het raam, alsjeblieft').</i> <i>Kun je mij helpen, alsjeblieft?</i> <i>Zou je dat even kunnen vasthouden voor mij?</i> <i>Twee koffies, alsjeblieft.</i> <i>Ik neem het lamsvlees.</i> <i>Ik wil graag een brood, alsjeblieft.</i>
6.2	Een aanvraag beantwoorden ... aanvaarden ... aanvaarden onder voorbehoud ... weigeren	<i>Ja.</i> <i>Oké.</i> <i>Waarom niet ...</i> <i>Ja, maar ...</i> <i>Nee.</i> <i>Sorry!</i> <i>Dat weet ik niet.</i>	- <i>Ga je met mij mee naar de markt? - Ja, graag.</i> - <i>Gaan we naar het zwembad morgen? - Oké, waarom niet?</i> - <i>Mag ik je gsm even gebruiken? - Sorry, nee.</i>
6.3	Iemand verzoeken iets te doen	Bevelzin <i>Wil je + [werkwoordzin]?</i> Vraagzin <i>We kunnen + [werkwoordzin].</i>	<i>Ga in mijn plaats als je wil.</i> <i>Wil je komen vanavond?</i> <i>Zullen we uitgaan?</i> <i>We kunnen samen lunchen.</i>

6.4	Iemand hulp aanbieden	<i>Kan ik + [werkwoord]? Laat mij, laat ons + [werkwoord].</i>	<i>Kan ik je helpen? Laat mij eens proberen.</i>
6.5	Voorstellen om aan iemand iets te geven of uit te lenen	<i>Wil je [substantief]? Wil je [werkwoord] ...?</i>	<i>Wil je een beetje water? Wil je mijn paraplu lenen?</i>
6.6	Antwoorden op een voorstel ... instemmen ... met voorbehoud ... aarzelen of de vraag ontwijken ... weigeren	<i>Ja/ja, oké. Oké. Ja, maar ... Als je wil ... Ik weet het niet. Nee (dankjewel). Sorry.</i>	<i>-Gaan we samen winkelen? Oké. - Zullen we kaarten? - Als je wil ... - Kun je mij 10 euro lenen? Ik weet niet of ik dat kan. - Wil je iets drinken? - Nee, dankjewel. Kun je mij een balpen lenen? - Sorry (Ik heb er geen bij me).</i>
6.7	Raad geven	<i>Bevelzin Je zou moeten + [werkwoordzin].</i>	<i>Lees dit, het is goed. Je zou vakantie moeten nemen.</i>
6.8	Waarschuwen	<i>Pas op voor + [substantief]. Kijk uit.</i>	<i>Pas op voor de trede! Kijk uit – er komt een bus aan!</i>
6.9	Aanmoedigen	<i>Komaan! Jij kunt dat!</i>	<i>Komaan! Nog één verdieping te gaan.</i>
6.10	Toelating vragen	<i>Mag ik + [werkwoord] (alsjeblieft)? Ik zou heel graag + [werkwoordzin].</i>	<i>Mag ik naar buiten, alsjeblieft? Ik zou heel graag naar de film gaan.</i>
6.11	Toestemming geven	<i>Ja, oké. Natuurlijk (mag je)!</i>	<i>- Mag ik nog wat verder lezen? - Oké. - Natuurlijk mag dat.</i>
6.12	Weigeren	<i>Nee. Ik wil niet / Ik kan niet.</i>	<i>Waarom kom je niet met ons mee? - Ik wil niet / Ik kan niet.</i>
6.13	Verbieden	<i>[Substantief/infinitief] is/zijn niet toegelaten. Verboden te + [infinitief]. Je mag niet. Negatief gebod</i>	<i>Hier is roken niet toegelaten. Verboden binnen te roken. Je mag niet roken in een ziekenhuis. Deze deur niet openen! Niet gebruiken na juni 2022.</i>
6.14	Beloven	<i>Ik beloof + [werkwoordzin]. Ik beloof het.</i>	<i>Ik beloof spoedig naar huis te gaan. Ik zal spoedig thuis zijn. Ik beloof het.</i>
6.15	Verwijten	<i>Je zou beter niet + [werkwoordzin].</i>	<i>Je zou beter je kalmte niet verliezen.</i>

7. Ruimte, tijd en hoeveelheid

Men moet in vele situaties hoeveelheden kunnen uitdrukken en zichzelf in de tijd situeren. Combineer de verschillende manieren waarop je dit kunt doen met de uitdrukkingen in de bovenstaande voorbeelden.

		UITDRUKKINGEN	VOORBEELDEN
7.1	Ruimte (locatie, geografische ligging)	<p><i>Zijn.</i> <i>Hier, daar, ginder.</i> <i>Links, rechts.</i> <i>Hoog/hoger, laag/lager.</i></p> <p><i>Noord, oost, zuid, west.</i> <i>Binnen, buiten.</i> <i>Tegenover, achter.</i> <i>In, op, onder.</i></p> <p>aarde, zee, eiland, berg, heuvel, meer, rivier, strand, bos dorp, stadje, stad, centrum, straat, weg, kruispunt buitenwijken, platteland</p>	<p><i>Zij zijn in Brussel.</i> <i>Ik stap hier af.</i> <i>Neem de tweede rechts.</i> <i>Mijn kamer is een (paar) verdieping(en) hoger.</i> <i>Ik woon in het zuiden van de stad.</i> <i>Laat je schoenen buiten staan.</i> <i>Ga recht tegenover mij zitten!</i> <i>De suiker staat in deze kast. Zet hem op de tafel.</i> <i>Vanop de top van de heuvel kun je de zee zien.</i> <i>Ons dorp ligt op ongeveer 10 km van de stad.</i></p> <p><i>Ik woon in de buitenwijken, niet ver van het centrum.</i></p>
7.2	Ruimte (afstand, beweging)	<p><i>Ver, nabij (dichtbij).</i> <i>Van ... tot.</i></p> <p><i>Retourticket.</i> <i>(Heen en terug).</i> <i>Aankomst, vertrek.</i> <i>Ingang, uitgang.</i> <i>Vertrek, kom, ga door, wegwezen!</i> <i>Blijf in/op</i> <i>Wandel, loop, steek over</i></p> <p><i>Vertrek</i> <i>Reis van/naar</i> <i>Keer terug naar</i></p>	<p><i>De bushalte is dichtbij.</i> <i>Het kost zes minuten om van mijn huis tot aan het jouwe te geraken.</i> <i>Reis je heen en terug? - Wil je een retourticket?</i> <i>Aankomsten, niveau 3.</i> <i>Nooduitgang.</i> <i>Kom met me mee.</i></p> <p><i>Ik ben een week in Griekenland gebleven.</i> <i>Ik wandel naar het station.</i> <i>Steek over aan de lichten.</i> <i>De trein vertrekt binnen 5 minuten.</i> <i>We zijn per bus van Italië naar België gereisd.</i> <i>Ze is naar de winkel teruggekeerd.</i></p>
7.3	Uitdrukking van tijd (indeling, duur)	<p><i>Jaar, maand, week.</i> <i>Lente, zomer, herfst, winter.</i> <i>Januari ... december.</i> <i>Week, weekend.</i> <i>Maandag ... zondag.</i> <i>Lang, lange tijd, eventjes.</i> <i>Minuut, moment.</i></p>	<p><i>Ik ga volgend jaar/ volgende maand/week!</i> <i>Het is bijna het einde van de lente.</i> <i>Ik verjaar in augustus.</i> <i>Fijn weekend!</i> <i>Is het vandaag maandag of dinsdag?</i> <i>Ik blijf niet lang.</i> <i>Een moment, alsjeblieft.</i></p>
7.4	Uitdrukking van tijd (een gebeurtenis situeren in de tijd)	<p><i>Heden, verleden, toekomst.</i></p> <p><i>Nu, vandaag.</i> <i>Gisteren, vroeger.</i> <i>Morgen.</i> <i>Nog.</i> <i>Altijd, nooit.</i></p>	<p><i>Ik was vroeger leraar.</i> <i>Waar ga je later wonen?</i> <i>Ik stop er nu mee.</i> <i>Vroeger was alles beter.</i> <i>Ik doe het morgen.</i> <i>Slaap je nog?</i> <i>Ik drink nooit koffie.</i></p>

7.5	Uitdrukking van hoeveelheid	<p>Cijfers <i>een, twee ...</i> Eenheden: <i>liter, kilo, kilometer, centimeter, vierkante meter.</i> Bijwoorden: <i>zeer, veel, een beetje.</i> Bijwoorden: <i>genoeg, te veel/te weinig</i> Bijwoorden: <i>minder, meer, ook.</i> Afmetingen: <i>klein, kort, groot, hoog.</i> Snelheid: <i>snel, traag, vlug</i> (bijwoord). Gewicht: <i>zwaar, licht, dat weegt ...</i> Oppervlakte: <i>groot, klein.</i> Temperatuur: <i>warm, koud.</i></p>	<p><i>Het appartement is 42 vierkante meter groot.</i></p> <p><i>We zijn een beetje moe.</i></p> <p><i>Dat is te ver voor mij.</i></p> <p><i>Het is hier minder duur.</i> <i>Hij is groot voor zijn leeftijd.</i> <i>Dit gebouw is zeer hoog.</i> <i>Rijd niet zo snel!</i></p> <p><i>Mijn koffer weegt 23 kilo!</i></p> <p><i>Wat een grote tuin!</i> <i>Het is koud 's morgens.</i></p>
-----	-----------------------------	--	---